

τῆς πατρίδος. ἐφ' οὗ μυριάκις προσέφερε τὴν ζωὴν τοῦ
 θυσίαν, ὁ Κ. Δαβὶδ προσέφερε μαρμαρίνον καὶ κολο-
 σιάν τὴν προτομὴν τοῦ. Τὸ ἔργον τοῦ τοῦτο ἔχει
 εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν ὅλα τὰ προτερήματα ὅσα δια-
 κρίνουσι τοῦ Κ. Δαβὶδ τοὺς εἰκονικοὺς ἀνδριάντας. Ἐν
 ᾧ δηλαδὴ παριστᾷ μετὰ πάσης ἀκριθείας τὴν ἐκρη-
 στικὴν καὶ ζωηρὰν μορφήν τοῦ γενναίου υἱοῦ τῆς θα-
 λασσῆς, συγχρόνως διὰ τῶν ἤδη γαληνικῶν τοῦ χα-
 ρακτήρων διορᾷ τὸν ἀριμάνειον ἐνθουσιασμόν, ὅστις
 ἄλλοτε τοὺς ἐξωγόνει, καὶ ἐμψυσθ' εἰς αὐτοὺς τὴν
 ἐνδοξὸν ταύτην αὖραν τῶν μεγάλων παλαιῶν ἡμερῶν.
 Ὁ πρῶτος τοῦ πῶγων φέρει σφραγίδα ἐπιμονῆς ἀ-
 νεδότου, ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ φαίνεται γεγραμμένον
 τὸ τοῦ Σπαρτιάτου « ἡ τὰν ἢ ἐπὶ τὰν », καὶ οἱ ὀ-
 φθαλμοί τοῦ, ἂν καὶ κατὰ τὰς ἀξιώσεις, ἢ ἴσως κατὰ
 τὰς προλήψεις, τῆς γλυπτικῆς, ἐστερημένοι κορῶν,
 φαίνονται ὅμως ὑπερηφάνως διαμετρῶντες τὸν πόντον,
 τὸ ἀχανὲς στάδιον τῶν νικῶν. Φέρει δὲ ὁ εὐκλεὲς υἱὸς
 τῶν Φαρῶν, οὐχὶ τὴν στολὴν τοῦ ναυάρχου, καὶ τὰ
 σπέρημα δι' ὧν ὁ Βασιλεὺς, ἐντολοδόχος τῆς ἡθι-
 κῆς εὐγνωμοσύνης, τὸν ἀντέμειψε διὰ τὰς ἀνδραγαθίας
 τοῦ, ἀλλὰ τὴν στολὴν ἐν ᾗ ἡνδραγάθει, τὸν ζωγραφι-
 κὸν πῖλον τοῦ ναύτου, καὶ λαίμυδόν τὴν ἀτημελήτως
 ἠμμένον περὶ τὸν τρέχῃλον. Τοιαύτη εἶναι ἡ πολύ-
 τιμος προτομὴ αὕτη, ἥτις δύο δόξας ἀντιπροσωπεύει
 εἰς, τὴν καλλιτεχνικὴν τῆς Γαλλίας καὶ τὴν ναυ-
 τικὴν τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὴν γονιμότητα ὁ Κ. Δαβὶδ δὲν ἔχει οὐδένα
 τῶν νεωτέρων, ἴσως δὲ καὶ τῶν ἀρχαίων τεχνιτῶν
 ἐφ' ὧν. Οἱ μαρμαρίνοι ἀνδριάντες τοῦ, ἐν οἷς τινες
 αἰεὶ ὅλα συμπλέγματα, ἀριθμοῦνται μέχρι τοῦδε εἰς
 ἑκατὶ, οἱ λίθινοι εἰς τρεῖς, οἱ χαλκοὶ εἰς δώδεκα, τὰ
 ῥημεῖα ὅσα δι' ἀνχλύφων ἐκόσμησεν, εἰς ἓν καὶ εἴ-
 κισι. Προτομὰς δὲ κατεσκευάσε, μαρμαρίνας μὲν ἐν-
 νήκοντα, χαλκᾶς δὲ ἑνδεκά, κολοσσαϊκὰς δ' ἐν ὅπλῳ
 μαρμαρίνας μὲν ἑνδεκά, χαλκᾶς δὲ ἑννέα, καὶ τέλος
 ἐλάσσονας ἄλλας ἐν ὅπλῳ προτομὰς, ὅλην λεγεῶνα
 ἐνδοξῶν ἀνδρῶν, ὑπὲρ τὰς πεντακοσίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ

ΚΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

—0—

Ὅστις μεταβῆς ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς Κωνσταντινου-
 πόλιν, ἀποδῇ τὸ πρῶτον εἰς Γαλατᾶν παρὰ τὴν γέ-
 ρυραν, νομίζει ὅτι, πλὴν τῶν συμπεριζομένων σωρῶν
 τοῦ πλήθους, καὶ τῶν βροντοφωνούντων καὶ θορυβωδῶν
 ἐκβοῶντων, εὐρίσκεται εἰσέτι ἐν τῇ πατρίδι τοῦ. Ὁ-
 λοιποὺς ἀπὸ τῆς ἔχουσι φυσιογνωμίαν Στερεοελλαδί-
 του, Πελοποννησίου, Αἰγαιοπελαγίτου, Χίου, ἢ ἄλλου
 ἐκ τῶν κατοικούντων ἐν Ἑλλάδι. Ἐκεῖ βλέπει τὰ θα-
 λασσοῦσια τέκνα καὶ τῆς Ἰδρας, καὶ τῶν Σπετσῶν,

καὶ τῶν Φαρῶν, καὶ τοῦ Γαλαξειδίου, καὶ τῆς Θή-
 ρας, καὶ τῆς Ἀνδρου, καὶ τοῦ Κρανιδίου, καὶ τῆς
 Μηκόνου, καὶ ἐκεῖ ἀκούει τὴν ἀλθανικὴν τῶν ἡμετέ-
 ρων Ὑδραιοσπετσωτῶν διαλέκτον, καὶ τὸ βέμνι Πρε-
 σβεῖα, καὶ τὸ καὶ κοπιᾷσεν μετὰ τὸ καλὸν, καὶ τὸ
 σκροῦναι διαταγὴν, καὶ τὰς τόσας ἄλλας νοθογε-
 νεῖς λέξεις καὶ φράσεις, τὰς ὁποίας ἀποστρέφεται μὲν
 ἐν Ἑλλάδι, ἀγαπᾷ δὲ ἐκτὸς αὐτῆς.

Ἐάν μετὰ ταῦτα, παλαίων πρὸς τὸν ἀκατάσχετον
 τοῦ πλήθους χεῖμαρρον, εἰσδύσῃ εἰς τὰ χάνια, θέλει
 θαυμάσει βλέπων ὅτι ὅλην σχεδὸν τὴν ἐν Κωνσταντι-
 νουπόλει ἐμπορίαν διαχειρίζονται συμπολίται τοῦ. Ἐ-
 κεῖ θέλουσι προσβάλλει τὰς ἀκοάς τοῦ ὅλα τὰ γνω-
 στότερα τῶν ἐμπόρων ὀνόματα ὅσα ἤκουσε καὶ ἐν τῇ
 ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι, καὶ ἐκεῖ καὶ διεσθύνονται κατὰ
 στημάτων, καὶ γραμματεῖς καὶ ὑπηρέται θέλουσιν
 ἀποτείνει ἑλληνιστὶ πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον, ἐπικαλοῦν-
 τες αὐτὸν, ὅχι ὡς πρὸ μικροῦ ξενοφώνως Signor ἢ
 Monsieur, ἀλλὰ Κύριον.

Ἐάν δὲ ἐκείθεν, εἰσερχόμενος διὰ τῆς μεγάλης Πύ-
 λης εἰς τὸ Ἄστυ, στραφῇ πρὸς ἀριστερά, θέλει ἀπαν-
 τήσῃ μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης ἀποθήκας βρυθούσας
 τῶν ἀενάων καὶ δαψιλῶν, ἂν ὅχι καὶ πάντοτε εὐχύ-
 μων, προϊόντων τῶν Ἑλληνικῶν πισστηρίων.

Καὶ ὁ ξένος Ἕλλην δὲν θέλει βραδύνει νὰ πιστεύσῃ
 ὅτι ὁ Γαλατᾶς, ἐάν δὲν εἶναι Ἑλλᾶς, εἶναι τοῦλάχισ-
 στον ἀποικία Ἑλληνική.

Καὶ τῶντι ὁ Γαλατᾶς εἶναι ἀποικία Ἑλληνική, ὅ-
 που ἀπαντᾷ πάσης Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης
 ἀντιπροσώπους, καὶ ἐμπόρους, καὶ βιομηχάνους, καὶ
 χειρωνακτας, καὶ δικηγόρους, καὶ ἰατροὺς, καὶ διδα-
 σκάλους, καὶ ἱερεῖς· εἶναι λιμὴν ἀπέραντος ἐν ᾧ συγ-
 χωνεύονται καὶ τὰ τέσσαρα ναυτικὰ τμήματα τῆς
 Ἑλλάδος, καὶ ἐν τῷ νηολογίῳ τοῦ ὁποίου ἐγγράφονται
 καθ' ἐκάστην ὅλα τὰ πλοῖα καὶ ὅλοι οἱ ναῦται τῆς.

Ὁ Γαλατᾶς εἶναι πρὸς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα ὅ,τι
 ἡ Τύρος πρὸς τὴν ἀρχαίαν Φοινίκην, ἢ ὅ,τι πρὸ τι-
 νων ἐτῶν ἡ Περουβία πρὸς τὴν Ἰσπανίαν.

Ἀλλὰ τὴν πεποιθήσιν ταύτην τὴν ὁποίαν συλλαμ-
 θάνεις σὺ μόλις πατήσας τὸ ἔδαφος τοῦ μέρους ἐκεί-
 νου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δὲν κατώρθωσεν εἰσέτι
 νὰ συλλάβῃ καὶ ἡ μητρόπολις. Αὕτη δὲν ἐνόησεν ὅτι
 ἐκεῖ ὅπου συγκεντροῦται ὅλη σχεδὸν ἡ Ἑλληνικὴ
 ἐμπορία καὶ ναυτιλία, ἐκεῖ ὅπου ἐπικρατοῦσι καὶ ὑ-
 περέχουσιν ἀναντιρρήτως αἱ δύο αὗται πολυχεύμονες
 πηγαί, αἱ παρέχουσιν αἷμα καὶ ζωὴν εἰς τὴ κοινωνι-
 κὴν τῆς Ἑλλάδος σῶμα, ἀνάγκη πᾶσι νὰ προστα-
 τεύωνται τὰ μεγάλα τούτων συμφέροντα ἀπὸ ἐγγυή-
 σεις ἰσοδυνάμους τοῦλάχιστον τῶν ἰσχυροῦσων ἐν αὐτῇ
 τῇ ἰδίᾳ.

Ἡ μητρόπολις δὲν ἐνόησεν ὅτι ἡ ἐν Κωνσταντινου-
 πόλει παρουσία τοῦ Πρέσβεως τῆς, καὶ πλειοτέρας,
 εἰ δυνατόν, παρὰ τὸν ἐνεστώτα ἀπολαύοντος ὑπολή-
 ψεως, καὶ ἐνθερμότερον, εἰ δυνατόν, ζῆλον καταβάλ-
 λοντος περὶ τὴν δικαιοτέραν, τὴν ἀμερόληπτον, καὶ
 τὴν ταχυτέραν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων, δὲν ἀρκεῖ
 μόνον νὰ παρέξῃ τὴν ὑπεράσπισιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν
 ἐκείνην, τὴν ὁποίαν βεβαίως καὶ αὕτη ἐπιθυμεῖ.

Καὶ δὲν θέλομεν μὲν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ κοινότατον καὶ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀναμασώμενον ἐκείνο ῥητόν, ὅτι εἴαρ χειρῶν οὐ καθίστησι μία, ἀλλὰ βεβαίονται ὅτι λανθάνεται ὅστις νομίζει ὅτι αἱ σπουδαιότεραι τῶν δυσκολιῶν ἐξ ὧν καταβασανίζονται τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορικὰ τῶν Ἑλλήνων συμφέροντα, προκύπτουσιν ἐξ ἀδιαφορίας ἢ ἐκ κακοβουλίας τῶν Ὀθωμανικῶν Ἀρχῶν. Ἐξ ἐναντίας, αἱ σπουδαιότεραι τῶν δυσκολιῶν, ἐκείναι ἐξ ὧν ἐνίοτε καταστρέφεται καὶ ὁλόκληρος ἐμπορικὴ ὑπαρξίς, προέρχονται ἐκ τῶν σχέσεων Ἑλλήνων πρὸς Ἕλληνας.

Δι' ὀλίγων μόνον λέξεων θέλομεν καταστήσει σαφέστεραν τὴν διαθεσάμεν ταύτην.

Διὰ νὰ λύσῃ τὴν πρὸς ἀλλήλους διαφορὰν, δύο Ἕλληνες καταφεύγουσιν εἰς τὴν Πρεσβείαν καὶ ζητοῦσι τὴν σύστασιν δικαστηρίου. Περιττόν δὲ νὰ εἰπώμεν ὅτι ὁ Πρέσβυς σπεύδων διορίζει μέλη αὐτοῦ ἐκ τῶν γνωστοτέρων καὶ μᾶλλον εὐπολήπτων ἐμπόρων.

Ὅστις δὲν ἐλαθέ ποτε τὴν περιέργειαν νὰ ἐρευνήσῃ πῶς διεξάγονται αἱ ὑποθέσεις παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῇ Πρεσβείᾳ, ἢ ὅστις ὀλίγον ἐμελέτησε τὰ περὶ αὐτῶν, θέλει ἰσῶς νομίσει ὅτι μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ δικαστηρίου, (σημειωτέον δὲ ὅτι διὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν καθίσταται ἴδιον δικαστήριον,) ἡ δίκη θέλει ἀποπερατωθῇ ἐν βραχεῖ χρόνῳ διαστήματι· ἀλλ' ἀπατᾶται διότι τὰ μέλη, εἰ καὶ λαμβάνοντα 18 δραχ. λόγῳ ἀντιμισθίας δι' ἐκάστην συνεδρίαν, θεωροῦν ἐαυτὰ ἀνεξέρτητα, καὶ, προτιμῶντα τὰς ἰδίας αὐτῶν ὑποθέσεις, ἢ καὶ, προφασίζόμενα ἐνίοτε ἀσχολίας, δὲν συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐκδικάσεως, ἢ, ἐὰν συμφωνήσωσι, δὲν συνέρχονται, ποτὲ μὲν παραιτούμενα, ποτὲ δὲ λέγοντα ὅτι καταγίνονται εἰς ἀλληλογραφίαν, ἄλλοτε ὅτι ἐμποδίζονται ἀπὸ συναλλαγῆς ἐμπορικῆς, καὶ ἄλλοτε ὅτι ἀσθενοῦσι.

Φαντάσθητε εἰς ὁποίας ζημίας ὑποπίπτουσιν ὡς ἐκ τῆς χρονοτριβῆς ταύτης οἱ δικάζόμενοι, ἐὰν μάλιστα εἶναι ναυτικοί, σπουδάζοντες ν' ἀποπλεύσωσι.

Τέλος πάντων μετὰ πολλὰς καὶ ἄλλεπαλλήλους ἀναβολὰς προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα· οἱ δικάσταί συνέρχονται εἰς τὸ χρηματιστήριον, καὶ ἐκεῖ γίνεται ἡ δίκη. Καὶ τὰ μὲν μέλη ἀποφαίνονται κατὰ πλειοψηφίαν, εἰς δὲ δικηγόρος ἀναλαμβάνει νὰ συντάξῃ τὴν ἀπόφασιν, ἐπεὶ δὲ οἱ δικάσταί οὗτε γνωρίζουσι πῶς νὰ συντάξωσιν αὐτὴν, οὗτ' ἔχουσιν ὄρεξιν ἢ καιρὸν νὰ καταγίνωνται εἰς γραφικὰ ἀντιτείμενα ἄσχετα πρὸς τὴν ἐμπορίαν των.

Ἀλλ' ὁποία εἶναι ἡ ἀπόφασις;

Πολλάκις, τ' ὁμολογῶ, δικαίᾳ γνωστὸν ὅμως ὅτι ὁ κερδῶς Ἑρμῆς δὲν θεωρεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὀπαδὸς τῆς θεμίδος.

Ἀλλὰ καὶ πλὴν τούτου, ὁ δικηγόρος εἰς ὃν ἀνετέθη τῆς ἀποφάσεως ἡ σύνταξις, θέλει τάχα εἶσθαι ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἐρμηνεύουσιν εὐσυνειδήτως τὴν γνώμην τῶν δικατῶν; Ἐν τῇ στρεφодίκῃ καὶ ἰδιοτελεῖ αὐτοῦ εὐφυΐα, δὲν θέλει περιπλέξει καὶ λέξεις καὶ φράσεις, ἢ δὲν θέλει παρεμβάλλει χωρὶς λατινικὰ τὰ ὁποία

οὐδὲ νὰ ψελλίσῃ δύνανται, διὰ ν' ἀπατήσῃ τοὺς δικαστὰς καὶ νὰ ὑφαιρπάσῃ τὴν ὑπογραφὴν των;

Δανειστής τις ἐνῆξε τὸν ὀφειλέτην τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ παρουσιάσας τὴν ὁμολογίαν τούτου, ἀπῆλθε τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀφειλομένων. Καὶ ὅμως διὰ τῆς ἀποφάσεως κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ, ὅχι ὁ ὀφειλέτης τὸν δανειστήν, ἀλλ' ὁ δανειστής τὸν ὀφειλέτην!

Ἐπταίσειν ὁ συντάξας τὴν ἀπόφασιν δικηγόρος; ἔπταίσαν οἱ δικάσταί; ἀγνοῶ τὸ γεγονός ὅμως εἶναι ἱστορικόν,

Πῶς δύνανται νὰ προλάβῃ ἢ νὰ θεραπεύσῃ τὰ τοιαῦτα ὁ Πρέσβυς;

Ἐν τῇ ἐδύλαψε πάντοτε τὴν Ἑλλάδα· ἡ δουλικὴ ἀπομίμησις. Ἀντιγράφομεν καθ' ὅλα τοὺς Εὐρωπαίους, καὶ ὅταν τὸ πρωτότυπον εἶναι πάντῃ ἀνέρμοστον εἰς ἡμᾶς. Ἐπεὶ δὲ τῶν Εὐρωπαίων αἱ ὑποθέσεις οὕτω πῶς θεωροῦνται ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἦτο τάχα ἐπόμενον νὰ δανεισθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτὸ σύστημα; Δὲν ἔπρεπε νὰ σκεφθῶμεν ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι προκίωνιον, ὅτι ἐξακολουθεῖται καθ' ἑξῆς, ὅτι τὰ Κράτη τὰ παραδεχθέντα αὐτὸ δὲν συνορεύουσι μετὰ τὴν Γουρκίαν ὅσον ἡμεῖς, ὅτι δὲν ἔχουσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει οὐδὲ κατὰ τὰ ἐν τρίτον ἰσαριθμούς μετὰ τοῖς Ἕλληνας ὑπηκόους, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα;

Πολλοὶ καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν δικηγόρων, ἐξ ἐκείνων οἵτινες θρηνοῦσι τὴν ὀλιγωρίαν τῆς μητροπόλεως ὡς πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων, θεωροῦσιν ἀναγκαιοτάτην τὴν ἐκεῖ σύστασιν τακτικοῦ δικαστηρίου Ἑλληνικοῦ, συγκειμένου ἐκ τῶν μᾶλλον νομομαθῶν καὶ μᾶλλον τιμίων, τῶν ἀποράσεων τοῦ ὁποίου νὰ γίνεσθαι ἔφεσις ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἀνωτέρων δικαστηρίων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι διὰ νὰ θελήσωσιν οἱ μᾶλλον οὗτοι νομομαθεῖς καὶ τίμιοι νὰ διαμείνωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρέπει νὰ λαμβάνωσιν ἀδρούς μισθοὺς. Ἀλλὰ, καὶ ἐὰν αἱ δικαστικαὶ καὶ αἱ ἐκ τοῦ χαρτοσήμου εἰσπράξεις δὲν ἐξαρκῶσιν εἰς τὴν ἀπότισιν τούτων, ἡ δαπάνη πρέπει ἀναντιρρήτως νὰ γείνη χάριν τοσούτων καὶ τοιούτων συμφερόντων, ναυαγούντων πολλὰ συνεχῶς ἐξ αἰτίας ἀμελείας, ἀμαθείας, ἰδιοτελείας καὶ προσωποληψίας.

Εἶπον περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης μου ὅτι, ὅπου καὶ ἂν στραφῇ τις ἐνταῦθα, ἀπαντᾷ Ἕλληνας. Ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιφέρω τὴν ἐξήγησιν ὅτι πολλοὶ καὶ μάλιστα ἐκ τῶν μεγαλεμπόρων, εἰ καὶ Ἕλληνες τὸ γένος, δὲν ἔχουσι τὴν Ἑλληνικὴν ἐθνικότητα· ἄλλοι ἔχουσι τὴν Ῥωσικὴν, ἄλλοι τὴν Αὐστριακὴν, ἄλλοι τὴν Ἰόνιον ἢ τὴν Ἀγγλικὴν, καὶ ἄλλοι προτιμῶσι τῆς ἡμετέρας καὶ αὐτὴν τὴν Νεαπολιτικὴν.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ὁμιλῶν περὶ τούτου μετὰ τινος τῶν γνωστοτέρων ἐμπόρων, τοῦ ἀγαθοῦ φίλου μου Γ. . . κατέκρινα μετὰ πικρίαν τὴν προτίμησιν ταύτην, ἥτις μ' ἐφαίνετο ὡς καταφρόνησις τῆς ἰδίας πατρίδος. «Μὴν ἀδελμονῆς, μετ' ἀπεκρίθη ὁ φίλος μου, ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία προστατεύει, εἶναι βέβαιον, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη τὰ συμφέροντά μας ἀπέναντι τῶν ἐγχωρίων Ἀρχῶν καθ' ὅλας ὁμως τὰς ἄλλας περιστάσεις καθ' ἃς ἡ μεσολάβησις τῆς δὲν ἰσχύει ἐπίσης, τὰ

ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΟΣΑΚΙΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΕΥΩΜΕΘΑ.

—ο—

Πολλὰ καὶ ἀντίθετοι γινώμαι ὑπάρχουσι περὶ τῶν ὥρων καθ' ὃς συμφέρει νὰ γευώμεθα, καὶ περὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τὸ ὅποιον πρέπει νὰ μεσαλαβῇ μεταξὺ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου γεύματος. Τινὲς εἰπον ὅτι ὥρα κατὰλληλος γεύματος, διὰ μὲν τὸν πλούσιον εἶν' ἐκείνη καθ' ἣν αἰσθάνεται ὀρεξίν, διὰ δὲ τὸν πτωχὸν ἐκείνη καθ' ἣν ἔχει τί νὰ φάγῃ.

Καὶ ὅμως ὑπάρχουσι τινες ἀρχαὶ γενικαί, στηριζόμεναι ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως καὶ τῆς πείρας, ὑφ' ὧν πρέπει νὰ ὀδηγώμεθα, καὶ τὰς ὁποίας νὰ ἐφαρμόζωμεν ἢ νὰ τροποποιῶμεν κατὰ τὰς περιστάσεις.

Ἀλλὰ πρὶν καταδείξωμεν αὐτάς, ὥς εἰπωμεν ὀλίγ' ἄλλα περὶ τῆς πείνης καὶ τῆς δίψης.

Διὰ νὰ ἐξηγήσωσιν τινες τὸ πρῶτον τῶν αἰσθημάτων τούτων, κατέφυγον εἰς διαφόρους ὑποθέσεις τὰς ὁποίας δὲν θέλωμεν ἐπαναλάβει. Σήμερον ὅμως οἱ φυσιολόγοι θεωροῦσιν αὐτὸ ὡς διεγερόμενον ὑπὸ τῆς ἐρεθιστικῆς ἐπενεργείας τοῦ γαστρικοῦ ὑγροῦ ἐπὶ τῶν νεύρων τοῦ στομάχου. Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς γνώμης ταύτης, ἰατρός τις ἐπιφέρει τὸ ἐρεξὺς παράδειγμα· ὁ Ἀνθρωπὸς τις, λέγει, ὑπέβαλεν ἑαυτὸν ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας εἰς ἀποχὴν πάσης βρώσεως, καὶ ἐπροσπάθησε ν' αὐξήσῃ τὴν ὀρεξίν του γυμναζόμενος πλέον τοῦ συνηθούς. Ἡσθάνθη δὲ πείναν ἀκατάσχετον· ἀλλ' ἀντὶ νὰ φάγῃ, ἐζήτησε νὰ προκαλέσῃ ἐμετὸν πίνων ὕδωρ χλιαρὸν καὶ γαργαλίζων τὸν λάρυγγά του· τὸ ὕδωρ ἐπανῆλθε μεμιγμένον μετὰ σιελώδους τινος ὑγροῦ, ὁμοιάζοντος ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὀνομάζομεν *χυμὸν γαστρικόν*. Μετὰ δὲ τὸν ἐμετὸν τοῦτον ἐξέλιπεν ὅλη τοῦ πεινῶντος ἡ ὀρεξίς, ὅστις ἐδοκίμαζε μάλιστα ἀηδίον βλέπων τοὺς ἄλλους τρώγοντας. Μετὰ ταῦτα ἔφαγεν ὀλίγον γάλα καὶ ἄρτον τὰ ὁποία, ὥς παρατηρήθη ἀπὸ τοὺς ἐπελθόντας ἐρευγμοὺς, ὥξισθησαν ἀμέσως.

Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι πᾶσα διαταραχὴ τοῦ στομάχου ἢ τοῦ νευρικοῦ συστήματός του, καταπαύει τὴν πείναν. Αὐτὸ τοῦτο παρατηρεῖται καὶ ὅταν ναυτιῶμεν χωρὶς νὰ ἐμέσωμεν, ἂν καὶ ὁ γαστρικὸς χυμὸς δὲν ἀποβάλλεται τότε.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐπιθέσωμεν ναρκωτικὴν τινα ὕλην ἐπὶ τῶν νεύρων τοῦ στομάχου, παραλύεται ἀμέσως ἡ ἐνέργειά των καὶ ἐκλείπει ἡ πείνα. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ὁ χυμὸς τοῦ καπνοῦ, εἴαν ὁ στόμαχος δὲν συνείθισεν αὐτὸν διὰ πολυχρονίου χρήσεως. Ὅσακις οἱ Ἰνδοὶ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐπιχειρῶσι μακρὰς ὁδοπορίας, μιγνύουσι χυμὸν καπνοῦ μεκόνιν ὁστράχων, καὶ σχηματίζουν σφαιρία τὰ ὅποια βάλλουσιν ἐντὸς τοῦ στόματός των εἴαν τύχῃ νὰ στερηθῶσι τροφῆς, καὶ ἐκλείχοντες αὐτὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν, μετριάξουσι τὴν πείναν. Ὁ Οὐάλτερ Σκῶτος βεβαίως ὅτι ὁ στρατηγὸς Μόγκ, μὴ εὐρών τί νὰ δεῖ πνήσῃ ἐν Κολστρεάμη, ἠναγκάσθη νὰ μαστήσῃ καπνὸν διὰ νὰ καταπαύσῃ τὴν πείνάν του. Οὕτω πως ἐξηγεῖται καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ οἶνοπνεύματος τὸ ὅποιον,

συμφέροντά μας πᾶσχουσιν. Ἴδου τί ἔπραξα χθὲς ἐγὼ ὁ ἴδιος, καὶ τοι ὑπήκουσ' Ἕλλην. Εἶχον ὑποθέσειν ἥ τις ἐπρεπεν ἀφεύκτως νὰ θεωρηθῇ καὶ νὰ τελειώσῃ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠγνόουν ὅτι εἴαν ἐπελαμβάνοντο αὐτῆς χεῖρες Ἑλληνικαὶ θὰ παρετείνετο τοῦλάχιστον, τὴν μετεβίβασα οἰκονομικῶς εἰς ὑπήκουον Ἀγγλον, καὶ ἀμέσως ἐτελείωτε.

Καὶ δὲν ἀντέτεινα μὲν εἰς τὸν φίλον μου, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐνέκρινα κατὰ πάντα τὴν ἀπόκρισίν του· διότι ἐγνώρισα ἐν Εὐρώπῃ, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν αἱ δυσκολίαι τῆς Τουρκίας, πολλοὺς ἐμπόρους Ἕλληνας, διατελοῦντας ὑπὸ τὴν προστασίαν ξένων Δυνάμεων.

Πολλοὶ, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ναυτικῶν, δυσχερίζονται ὅτι παραβιάπτουσι τὰ συμφέροντα τῶν Ἑλλήνων καὶ τινες τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἐμπορικοῦ Γραφείου, ζημιοῦντες χρηματικῶς αὐτοὺς. Περὶ τούτου δὲν τολμῶ νὰ ἐπιφέρω τὴν ἐλάχιστην γνώμην, γνωρίζων ὅτι παρ' ἡμῖν ἐπικρατεῖ ἀκαθέκτως ἀπὸ τινων ἑτῶν ἡ συκοφαντία καὶ ἡ κατάκρισις. Ὅλοι κατηγοροῦνται ὡς καταχραστὰ καὶ κλέπται, καὶ ἐν τοσούτῳ, ἅμ' ἀποβληθέντες τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, λιμοκτονοῦσιν. Ἀλλὰ, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ζήσῃ ἐνταῦθα ὑπάλληλος, ἔχων πολλάκις νὰ θρέψῃ γονεῖς, σύζυγον καὶ τέκνα, διὰ τῶν εὐτελῶν χρηματικῶν μέσων ἅτινα χορηγοῦνται πρὸς αὐτόν; Διὰ νὰ ἐνοικιάσῃ τις οἰκίαν *πενιχρὰν* πρέπει νὰ πληρώσῃ δραχ. 90 ἢ 100. κατὰ μῆνα· καὶ ὅμως πολλοὶ ὑπάλληλοι λαμβάνουσι τόσον μόνον μισθόν! Πῶς πρέπει λοιπὸν νὰ τραφῶσι; Κατ' ἐμὲ, πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀπλοὺς γραφεῖς τοῦ Ἐμπορικοῦ Γραφείου ἐπρεπε νὰ δίδωνται 200 δραχμαὶ κατὰ μῆνα.

Ἀνέγνων ποτὲ εἰς ἐφημερίδα Γαλλικὴν ὅτι ἀμωμάτων ἡθῶν κόρη ἐκλείψεν ἡμιαῖριον διότι ἐλίμωτε, καὶ ὅτι ὁ εἰρηνοδίκης πειθόμενος εἰς τὸν νόμον τὴν κατεδίκασε μὲν ἀλλὰ κλαίων.

Ὡς ἀπαλλάξωμεν τοῦ τοιούτου πειρασμοῦ τοὺς πεινῶντας ὑπαλλήλους τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

Ὅστις διαπλέων τὸν Βόσπορον ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ στομίου τοῦ Εὐξείνου Πόντου, βλέπει ἀναβαίνοντα, καὶ καταβαίνοντα, καὶ προσωρμισμένα ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ κυματιζομένας χαριέντως τὰς κυανολεύκους σημαίας των, θέλει, ἂν εἶναι Ἕλλην, αἰσθάνθῃ ὑπερηφανίαν ἔθνικην, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἡ ναυτιλία καὶ ἡ ἐμπορία μικροῦ ἔθνους, ἀμιλλῶνται, καὶ ἀμιλλῶνται εὐδοκίμως, πρὸς τὴν ἐμπορίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν τῶν πλουσιωτέρων ἔθνων τῆς γῆς. Καὶ εἴαν τύχῃ τότε διατελῶν κατηφὴς διὰ τὰ γινόμενα ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, τὸ φρόνημά του θέλει ἀμέσως ἀναπτερωθῇ, ἐνθυμούμενος ὅτι ἐντὸς τῶν κόλπων ἔθνους τοιαύτην κεκτημένου ἐμπορικὴν καὶ ναυτικὴν δύναμιν, κρύπτει σπόρος, ὅστις θέλει τέλος πάντων διαρρήξῃ τὰς συμπιγούσας αὐτὸν ἀκάνθας καὶ τριβόλους, καὶ ἀναβλαστήσῃ ἀνθρώπος καὶ ἀκμαῖος.

Εἴθε συντρέξωσι τὴν ἀναβλάστησιν αἱ χεῖρες τῶν γεωργῶν εἰς οὓς ἀνετέθη ἡ ἐπιμέλεια τοῦ σπόρου τούτου!

Ν. Δ.

